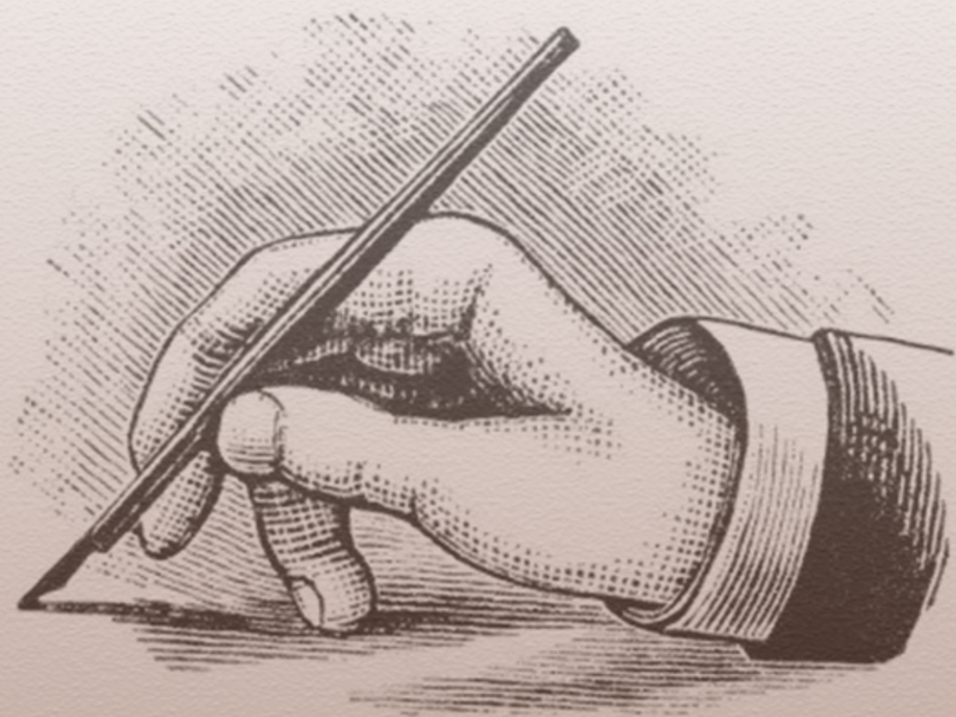

သုမောင်

ကုမ်းစကား
ပေါင်းချုပ် ၁

ကွမ်းစကားနှင့် ပတ်သက်၍

‘ကွမ်းစကား’ဟူသော ခေါင်းစီးအသေအောက်တွင် ကျွန်တော်၏ စာစုများ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည် မှာ ၁၉၉၂ ခုနှစ် မေလမှ စတင်ပါသည်။ ။ ကလျာမဂ္ဂဇင်းတွင် ဖြစ်ပါ၏။ သည့် မတိုင်ခင် ယခင်ယခင်ကရေးခဲ့သော ကျွန်တော်၏ စာစုအချို့နှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော့်စာဖတ် ပရိသတ်အချို့နှင့် စာပေဝေဖန်ရေးဆရာအချို့က (ဒါဟာဝတ္ထုတိုလည်း မဟုတ်၊ စာညွန့်လည်း မဟုတ်၊ ဆောင်းပါးလည်း မဟုတ်၊ စာတမ်းငယ်လည်း မဟုတ်၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းလည်း မဟုတ်...) မည်သည့် စာစုမျိုးတွင် အကျုံးဝင်သနည်းဟု မေးခွန်းထုတ်ကြပါသည်။ ။ ဝေဖန်ဆွေးနွေးကြပါသည်။ ။

ထိုအခါ ကျွန်တော်က “ကျွန်တော့်စာစုတွေကို ကျွန်တော်က ကွမ်းစားသလိုဝါးသလိုရေးတာပါ” ဟု ပြန်ဖြေ၏။

ကျွန်တော်တို့ သည် ကွမ်းယာ စားကြ၊ ဝါးကြသောအခါ အရည်ကိုလည်း မရ၊ အဖတ်ကိုလည်း မရ ထွေးထုတ်ပစ်ကြပါသည်။ ။ အရည်မရ အဖတ်မရ။ သို့သော် ကွမ်းယာကို ဘာကြောင့် စားသနည်း။ ဘာကြောင့် ဝါးနေကြသနည်း။ တစ်စုံတစ်ရာသော အရသာရှိသောကြောင့် ပင် မဟုတ်ပါလား။ ယင်းအရသာကို ကွမ်းစားတတ် ဝါးတတ်သူတို့ သာ သိနိုင်ပါသည်။ ။ ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်စာစုများကို ဤသို့ပင်မှတ်ချက်ချပါ၏။

ထိုမှ စတင်ကာ ကျွန်တော်သည် ‘ကွမ်းစကား’ ဟူသော ခေါင်းစီးအသေကိုယူ၍ ကလျာမဂ္ဂဇင်းတွင် စာမျက်နှာအချို့ယူ၍ ရေးလေသည် ။ ဤခေါင်းစီးကြောင့် ပင် ကျွန်တော့်စာစုများကို ပရိသတ်လက်ခံလာကြောင်း တွေ့ရပေသည် ။

သို့သော် လူသဘာဝကား တစ်စုံတစ်ရာသောကိစ္စ၌ အောင်မြင်မှုရလာလျှင် ထိုအရာပေါ်၌ သာယာလာတတ်၏။ ကျွန်တော်သည် လည်း ကွမ်းစကားပေါ်၌ သာယာမိလေတော့သည် ။ ထိုအခါ ကျွန်တော့်တွင် ပြဿနာသုံးရပ်နှင့် ကြုံရတော့၏။

(၁) ကျွန်တော်ရေးသမျှ ‘ကွမ်းစကား’ များကို ကလျာမ ခိုင်ခံ့၍ ပုံမှန်ထည့်မပေးနိုင်ခြင်း၊

(၂) ခေါင်းစီးသေတစ်ခုကို တခြားမဂ္ဂဇင်း၌ ပြောင်းရေးရန်မသင့်ဟု ယူဆမိခြင်း။

(၃) နောက်ပိုင်း ရေးသမျှစာများ တွင် အများ စုမှာ ‘ကွမ်းစကား’ ဆန်နေခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည် ။

အထက်ပါပြဿနာသုံးရပ်တွင် နံပါတ်(၃)အချက်သည် ကျွန်တော့်အား ဒုက္ခ အပေးဆုံးဖြစ်လေသည် ။ အကြောင်းမှာ စောစောကပြောသလို ကွမ်းစကားပေါ်၌ သာယာမိသောကြောင့် ဘယ်မဂ္ဂဇင်းမှာ ပဲထရေးရေး ကွမ်းစကား ပုံသဏ္ဌာန်ဝင်နေသော ကြောင့် ပင်။ ဤတွင် အလိုလို ကွမ်းစကားဆန်သွားသည် များ ပါသလို ကွမ်းစကားမဖြစ် ဖြစ်အောင် ရေးမိနေခြင်းတို့ လည်း ဖြစ်လာပါသည် ။

သည် တော့...မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်၌ ကွမ်းစကားဆန်သော စာစုတစ်ပုဒ်ကို ရေးမိသော်လည်း ကွမ်းစကား ခေါင်းစီးမတပ်ဖြစ်။ ကလျာ၌ ‘ကွမ်းစကား’ ရေးသော်လည်း (မဖြစ်ဖြစ်အောင်ရေးမိသည့်

အတွက်) ကွမ်းစကားစာစု အမှန်တကယ်ဖြစ်မလာ။

ဤသို့ဖြင့် ‘ကွမ်းစကား’ ခေါင်းစီးသည် ကျွန်တော်နှင့်
စာဖတ်သူအကြားတဖြည်းဖြည်း မှေးမှိန်ပျောက်ကွယ်လာရတော့သည်
။

* * *

ခုတစ်ဖန် ‘ကွမ်းစကား’ ဟူသောခေါင်းစဉ်ဖြင့်
စာစုပေါင်းချုပ်တစ်အုပ် ထုတ်ဝေရန် ‘ပန်အောင်’ စာပေနှင့်
စကားပြောဖြစ်ကြသောအခါ၌ ကား...။

စောစောက ကျွန်တော်ပြောခဲ့သောပြဿနာများ သည် ပင်
ဤစာအုပ်အတွက် အကျိုးရှိရာရှိကြောင်း ဖြစ်လာပြန်ပါသည် ။

အကြောင်းမှာ ‘ကွမ်းစကား’ ခေါင်းစီးအောက်၌ ရေးခဲ့သော်လည်း
လိုရင်းမရောက်သောစာအုပ်များကို ကျွန်တော်
ပယ်ထုတ်ပစ်ခွင့်ရလာသည် ။ အခြားမဂ္ဂဇင်းများ တွင်
ခေါင်းစီးသေမတပ်ဘဲ ရေးခဲ့သောစာစုများကိုလည်း ‘ကွမ်းစကား’
အဖြစ်ပြန်လည် အသုံးပြုနိုင်လာခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည် ။ ထို့အပြင်
‘ကွမ်းစကား’ ဟူ၍ ၁၉၉၂ ခုနှစ် မေလမှ
စတင်ပေါ်ပေါက်လာသော်လည်း ဟိုးလွန်ခဲ့သော ၁၉၈၄
ခုနှစ်လောက်က ကျွန်တော့်စာမူအချို့မှာ ပင်လျှင် ကွမ်းစကားအငွေ့
အသက်များ ပါရှိနေသည် ကို တွေ့သဖြင့် ယခု စာအုပ်တွင် ဖော်ပြခွင့်ရ
လာလေသည် ။ သည့် အရင် ကျွန်တော် စာပေနယ်၌
စတင်နာမည်ရလာသော ၁၉၇၃ခုနှစ် ကာလဆီမှ ၁၉၈၄
ခုနှစ်ကာလအတွင်းရေးခဲ့သော စာစု အချို့ကား
ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်စာအုပ်များ ထုတ်ဝေပြီးဖြစ်သဖြင့်

ပြန်လည်ဖော်ပြခြင်း မပြုလိုတော့ပါ။

မည်သို့ပင်ရှိစေ...ပန်အောင်စာပေတိုက်မှ ကိုအောင်လှနှင့်
ဆွေးနွေးကြသောအခါ ဤ ‘ကွမ်းစကား’ စာအုပ်တွင်
ကွမ်းစကားဆန်သောစာစုများကို တတ်နိုင်သ၍
ရွေးချယ်ပေါင်းချုပ်နိုင်ရန်ကား သဘောတူနိုင်ခဲ့လေသည်။ ။

ဤနေရာတွင် စာရေးဆရာကြီးများ ၊ ဝေဖန်ရေးဆရာကြီးများ ၏
အမှာ စာကို ထည့်သွင်းဖော်ပြရန်ဖြစ်သော်လည်း ရိုးသားစွာပြောရလျှင်
ကျွန်တော်က ‘အမှာ စာ’ဆိုသည့် စကားအသုံးကို သိပ်မကြိုက်။
ထို့ကြောင့် မည်သူ့ထံမှ အမှာ စာမတောင်းချင်တော့ပါ။
ဤစာအုပ်ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် မဂ္ဂဇင်းများကို လှန်လှောရှာဖွေရာ၌
အောက်တွင် ဖော်ပြမည့် စာရေးဆရာကြီးအချို့၏
ကျွန်တော့်စာပေအပေါ် ရှုမြင်ပုံများကို အမှတ်မထင် ပြန်၍
တွေ့ရှိရလေသည်။ ။

သည် လိုဖြင့်....ဆရာကြီး၊ ဆရာမကြီးများ ၏ မှတ်ချက်အချို့ကို
အမှာ စာဟု မရည်ရွယ်ဘဲလျက် ဖော်ပြလိုက်ရပါသည်။ ။

* * *

ကိုင်း....ပြောလိုက်စမ်းမယ် သောင်းပြောင်းထွေလာ..

ဘယ်စာပဲဖြစ်ဖြစ် ဖတ်သွားပေမဲ့ သဘောလေးတွေ၊
အလှည့်အပတ်တွေ၊ အတွေး အခေါ်တွေ မျက်စိမှောက်ပြီး
မမြင်ရှိတတ်တယ်။ ဒါမျိုးကိုမြင်တတ်တဲ့
အသိပညာရှင်တစ်ဦးဦးဖော်ထုတ်ပြတော့မှ ‘ဪ...ဟုတ်ပေသားပဲ၊
အစက ငါ မမြင်မိဘူး’ ဆိုပြီးစာရဲ့ အရသာ ပိုထူးသွားတာလည်း

ရှိတယ်။

style="text-align:

right;">ဒေါ်ခင်မျိုးချစ်...

သောင်းပြောင်းထွေလာမဂ္ဂဇင်း၊

style="text-align: right;">(၁၉၉၈..မတ်လ)

* * *

မောင်ဝေဖန် (ဆရာကြီးမောင်ထင်)/ စာပေအကဲဖြတ်

သုရင်ကောက် (ဝတ္ထုတိုများ စာအုပ်)

ရေးသူ- သုမောင်

ထုတ်ဝေသူ- နှလုံးစာပေ၊ ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်ဝေသောနှစ် - ၁၉၈၃

ဝတ္ထုတိုဟု အမည်တပ်ထားသော်လည်း ဤစာစုမှာ စင်စစ် မိမိဘဝ ဖြစ်စဉ်ကိုမိမိ မှတ်မိသည့် အတိုင်း မိမိ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် တကွ ရှေးဖြစ်ဟောင်းအောက်မေ့ဖွယ်တို့ ကို တင်ပြသော မင်းမွာ (memoir) အဖွဲ့ထဲတွင် အကျုံးဝင်သည် ။ ဤစာပေမျိုးကို သွက်သွက်လက်လက်နှင့် ဟာသမြောက်အောင်ရေးရာ၌ ထင်ရှားသူမှာ သော်တာဆွေ ဖြစ်သည် ။ သို့သော် သော်တာဆွေ၏ ဟာသက ဟက်ဟက်ပက်ပက်နှင့် အုန်းခနဲရယ်ရသည် ။ သုမောင်၏ ဟာသမှာ ကား မထိတထိ ပြုံးစေ့စေ့ဟာသမျိုးဖြစ်၍ ရယ်ရကောင်းမလားဟု စဉ်းစားရသည် ။ နက်နက်နဲနဲတွေးကြည့်မှ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်သောဟာသမျိုးကား မဟုတ်။ အများ မြင်သာသော သာမန်အချက်အလက်တစ်ခုအပေါ်တွင်

တစ်မူထူးခြားစွာမြင်သောသဘာဝကို လှစ်ပြသည့် ဟာသမျိုးဖြစ်သည်။ ။

သုမောင်သည် မိဘနှစ်ပါးကို ဗဟိုပြု၍ ထွန်းကားလာသော
မိသားစုနှင့် ယင်းတို့ ၏ ကျောထောက်နောက်ခံ အိမ်သူအိမ်သားများ
အကြောင်းကို ဖွဲ့ဆိုသည် ။ အိမ်ထောင် စုပုံပြင်ဟု ယူဆလိုက
ယူဆနိုင်သည် ။ သူ့ဟာသထဲမှ အမျိုးမျိုးသော လူ့စရိုက်များ
ပြုတစ်ပြုတစ်နှင့် ခေါင်းထောင်ပြနေကြသည် ။ သနားစရာ၊
အတုခိုးစရာ၊ တရားကျစရာ၊ ကြည်ညိုစရာ၊ မှတ်သားစရာများ ပါသည်
။

(စာပေလုပ်သားမဂ္ဂဇင်း၊ မတ်လ- ၁၉၈၄ ခုနှစ်) ကွမ်းစကား (၂)

* * *

သာဓု ဖွတ်ရေးသည်

သာဓုနှင့် ကျွန်တော်တို့ ၏ ဖခင်များ အကြောင်း (ဝတ္ထုတိုစာအုပ်)

မြဝတ်ရည်စာပေ၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

သားများ အနက် သုမောင်သည် ဗွေဆော်ဦး သာဓုကို
တော်လှန်သူဖြစ်ချေ၏။ သူ...သူငယ်တန်းမှ စ၍ ကျောင်းပို့ကျောင်းကြို
အဖော်နှင့် လွှတ်သည် ။ သူ ၇ နှစ် ၈ နှစ် သားလောက်တွင် သာဓု
မန္တလေးရောက်နေသဖြင့် ရန်ကုန်သို့ စာလှမ်းရေးသည် ။ ကလေးများ
အဖော်မပါဘဲ ကျောင်းမလွှတ်ရန်။

သုမောင် တစ်ယောက်တည်းထံမှ စာပြန်လာသည် ။

ဖေဖေ

မေမေ့ဆီ စာရေးတယ်ဆိုတာ ဟုတ်သလား။ အဖော်မပါဘဲ

ကျောင်းမသွားရဘူး ဆိုတာ ကျွန်တော် ကလေးမှ မဟုတ်တော့ဘဲ။
အဖော်က လိုက်လိုက်ပို့တာ ကျွန်တော် ရှက်တယ်ဗျ။ အဖော်နဲ့ ဆို
ကျောင်းမတက်တော့ဘူး။

သား...ဗလကြီး

ဤသည် မှ စ၍ အာခံခဲ့သည် ။ ပေကတ်ကတ်လုပ်ခဲ့သည် ။
တစ်ခါတစ်ရံ ဘောက်ဆတ်ဆတ်ပြောသည် ။ တစ်ကြိမ်ကလည်း
သာဓုက...

“ဟေ့....ဗလ၊ ငါအခုလိုပင်ပန်းတကြီး လုပ်ကိုင်ရှာဖွေနေတာ
ဘယ်သူတွေ့ဖို့ လဲ။ ငါ ခုနေသေသွားရင် ငါ့ပစ္စည်းတွေ
ဘယ်သူခံစားရမလဲ၊ မင်းတို့ ပဲရှိတယ်မဟုတ်လား” ဟု ပြောသည် ကို...

သုမောင်သည် သာဓုလက်နှစ်ဖက်ကို ဆုပ်ကိုင်ရင်း
တဆတ်ဆတ်တတုန်တုန် ဖြင့်...

“ဖေဖေ ဖေဖေပစ္စည်းတွေ၊ ခြံတွေ၊ တိုက်တွေ ဘာတစ်ခုမှ
ကျွန်တော် မမက်မောပါဘူးဗျ” ဟု အသံသြကြီးဖြင့် ပြောဆိုဖူးသည် ။

အတိုချုံးကြပါစို့....။

ဝတ္ထုရေး၊ သီချင်းသွင်း အပေါင်းအသင်းကလေးတွေ့လာသောအခါ
အရက်ကလေးမြို့စပြုလာသဖြင့် သာဓုက ချောင်းဖမ်းပြီး
ရိုက်ပစ်လိုက်သည် ။ သို့တိုင်အောင် သူမှန်သည် ထင်သောအလုပ်ကို
ဆက်လုပ်သည် ။ အရက်ကို လစ်တိုင်းသောက်သည် ။

သာဓု သူ့ကို အိမ်မှ မောင်းထုတ်လိုက်သည် ။ သူ မှန်သည် ထင်ရာ
ဆက်လုပ်ပြန်သည် ။ မိန်းမယူသည် ။ မောင်ဝဏ္ဏ အိမ်တစ်လှည့်၊
မင်းသားစိန်မြင့်အိမ်တစ်လှည့် သွားနေသည် ။

၉ လခန့်ကြာသောအခါ သာဓုမိတ်ဆွေ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေကြီး ဦးတင်ရီက သုမောင်တို့ ဇနီးမောင်နှံကို ညကြီးမိုးချုပ်ခေါ်လာပြီး...

“ဦးသာဓု..ကလေးတွေ ပြန်ခေါ်ထားပါဗျာ။ ခု..သူ ကတိပေးပါပြီ။ အရက်ဖြတ်ပါ့မယ်....တဲ့ ”

သားကိုဒေါသဖြစ်နေသောကြောင့် တစ်ယောက်တည်းဆိုက လက်ခံရန် မလွယ်သော်လည်း ချွေးမမှာ ကိုယ်ဝန်အရင့်အမာနှင့် ဖြစ်နေ၍ အိမ်တွင် ပြန်တင်ထားလိုက်စေကာမူ သုမောင် ဦးမကျိုးသေး။

မကြာမီ ပြည်ထောင်စုပဒေသာကပွဲတွင် သုမောင်နှင့် ပြဇာတ်တစ်ခု ကပေးရန် သက်ဆိုင်ရာက တောင်းဆိုလာသဖြင့် သုမောင်၊ မေခလာတို့ နှင့် ကပြပေးသည့် တတိယမြောက်နေ့တွင် သုမောင် နောက်ချန်နေခဲ့ပြီး ဇာတ်စင်သို့ တက်လာသောအခါ အရက်ထွေလာသည် ။ သာဓု ဒေါသဖြစ်လိုက်သည် မှာ ပြောစရာမရှိ။ ကပြမှု ပျက်သွားမည်စိုး၍ အံကြိတ်နေလိုက်ရသည် ။

ကအပြီး အိမ်ရောက်သည် နှင့် နားထင်နားရင်းကို ဖျဉ်းခနဲပူသွားအောင် ၄၊ ၅ ချက်ရိုက်ပစ်လိုက်သည် ။ ပြဇာတ်စင်တွင် သာဓု အံကြိတ်ခဲ့၍ လျော့သွားသော်လည်း သုမောင်က အံကြိတ်လာသည် ။ နောက် မှန်စီရိုကို လက်သီးနှင့် ထိုးသဖြင့် လက်သီး ထိပ်ရော လက်မကြားပါ စုတ်ပြတ်ကုန်သည် ။ သာဓုထူးပူသွားကာ ညကြီးမိုးချုပ် ၁ နာရီ ခွဲခန့်တွင် ဒေါက်တာဦးဆင်ဖိုးအိမ်သွားနှိုးပြီး သုမောင်ကိုချုပ်ပေးလိုက်ရသည် ။

နောက်တစ်နေ့ ပြဇာတ်ကသွားရန် ပြင်ဆင်နေကြရာမှ သတိရ၍ သုမောင်၏ လက်ဒဏ်ရာ မေးခိုင်းသည် ။ ကနိုင်၊ မကနိုင်။

ဖြစ်သင့်သည်

မှာ သူကိုယ်တိုင်

လာပြီး

အကျိုးအကြောင်းပြောသင့်သည် ။ သူ မလာ။

“ကိစ္စမရှိဘူး....ကပေးမယ်လို့ ပြောလိုက်”

သူ့ကို ရိုက်ထားသည့် အတွက် စိတ်ကျေပုံမရသေး။

အားလုံး အသင့်ဖြစ်၍ ပြည်ထောင်စုပွဲသို့ သွားရန်
ကားပေါ်တက်ကြသည့် အခိုက် တယ်လီဖုန်းမြည်လာသည် ။
သာဓုဆီလာသည် ထင်၍ ဆင်းသွားရာ ဖုန်းနားထောင်သူ
တပည့်ကလေးက...

“ဆရာ....မအေးဘုံ မွေးပြီတဲ့ ။ မိန်းကလေးတဲ့ ၊
နေကောင်းကြတယ်တဲ့ ”

သာဓု ဝမ်းသာအယ်လဲ ဖြစ်သွားသည် ။ ထိုတပည့်ကပင်
သုမောင်အား သတင်းပေးလိုက်ရာ အခြားကားမှ သုမောင်
ဆင်းလာသည် ။ နောက် သာဓုကို ပြေးဖက်ပြီး ငိုပါ ချေတော့သည် ။
ရှိုက်ကြီးတင်...

သာဓုပါ မျက်ရည်ဝေရသည် ။

သာဓု ဘာတစ်ခုမှ မေးစရာမလိုပါချေ။ သူကလည်း ဘာတစ်လုံးမှ
မပြော။ ငိုလိုက်သည် မှာ တစ်ကိုယ်လုံးတုန်ခါနေသည် ။ ပါးစပ်မှ
ဖွင့်ပြောသည် ထက် အဆ ထောင်ရာတာသွားသည် ။

လူကြီးသည် ငယ်ရာမှ ကြီးလာရသောကြောင့် လူငယ်အကြောင်း
ကောင်းကောင်း သိသည် ။

လူငယ်သည် လူကြီးမဖြစ်သေးသရွေ့ လူကြီးအကြောင်း မသိ။

လူငယ်အဖြစ် သားအဖြစ် လူကြီးမိဘကို တော်လှန်ချင်သော

အကောင်၊ ယခု... သူ့ကိုယ်၌ က လူကြီးနေရာ၊ ဖခင်နေရာ ရောက်လာသောအခါ သဘာဝကို မလွန်ဆန်နိုင်။ လူကြီးဆိုသူကို နားလည်လာသည် ။ မိဘဟူသည် ကို သူ့ကိုယ်နှင့် သူ နှိုင်းယှဉ် ထင်ဟပ်လာသည် ။

အထူးသဖြင့် သုမောင်သည် လူကြီးအကြောင်းများများ တွေး၊ များများ ရေးသော အားဖြင့် ရာဇဝင်ကြွေးဆပ်ခဲ့၊ ဆပ်နေ၊ ဆပ်လိမ့်ဦးမည့် အရိပ်လက္ခဏာ။

သာဓု.....သာဓု.....သာဓု။

သာဓု(၂၉...၁၁..၈၄)

ကိုသုမောင်ရေ

၁၉၈၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလထုတ် ပေဖူးလွှာမဂ္ဂဇင်းတွင် သုမောင်၏ သူ့ စေတနာ ဝတ္ထုတိုကို ကျွန်မ ဖတ်ရပါသည် ။ သူ့ဝတ္ထုထဲတွင် စာတစ်ပိုဒ်ကို ကျွန်မ သေသေချာချာ ဖတ်မိ၏။ အထပ်ထပ်ဖတ်မိ၏။

(ဟုတ်သားပဲ၊ ဘယ်လောက်မှန်ကန်သည့် ကိစ္စဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်လောက် သဘာဝ ကျသည့် ကိစ္စဖြစ်ဖြစ်၊ ကာယကံရှင်ကိုယ်၌ က ခွင့်လွှတ်ကျေနပ်ပြီးသားပင်ဖြစ်ဖြစ်၊ တစ်ခါတစ်ရံ ဖွင့်မပြောအပ်သည့် အကြောင်းအရာများ ရှိတတ်ပါကလားဟု အသိတရား တစ်ခုတိုးရသည် ။ သို့မဟုတ် လူကြီးအရာရောက်ဖို့ ရာတွင် လိုအပ်သောချင့်ချိန်မှု တစ်ခုရလိုက်ခြင်းဟု ဆိုရပါမည်။)

ထိုစာပိုဒ်ကို ကျွန်မ ယခု ပိုမို၍ သဘောသက်ဝင်လာသည် ဟု ဆိုရပါမည်။ ဤ အသိတရားကို သုမောင်က ဦးစိန်ခင်မောင်ရီ၏ အဆုံးအမမှ ရယူခဲ့၍ ကျွန်မက ညီမငယ် နုနုဆွေထံမှ ရယူခဲ့ပါသည် ။

ဘယ်သို့ပင်ဆိုစေ ကျွန်မနှင့် သုမောင်ခံယူချက်ချင်းတူ၍
'သဘောသက်ဝင်' သည် ဟူသော စကားလုံးကို
ကျွန်မသုံးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ။

ကျွန်မသည် ကျွန်မဖေဖေအကြောင်းကို သုမောင်လိုပင် ၁၉၇၂ ခုနှစ်
ဖေဖော်ဝါရီက ရေးခဲ့ပါသည်။ ။ ကျွန်မနှင့် သုမောင်တို့ သည်
ထူးခြားသော ဖေဖေများ ရှိခဲ့ကြသည် ဟု ဆိုရပါမည်။
ထူးခြားပုံချင်းကတော့ မတူကြပါ။ သို့သော် သုမောင်နှင့် ကျွန်မ တို့ ၏
ဖေဖေများ သည် စာတစ်စောင် ပေတစ်ဖွဲ့ဖွဲ့လောက်သော ဖေဖေတို့
ဖြစ်နေကြချင်းကတော့ တူပါသည်။ ။

(စာဖွဲ့လောက်သောဆိုရာ၌ ကျွန်မတို့ အဖေများ သည်
အာဇာနည်ကြီးများ၊ နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ဟု မဆိုလိုပါ။)

ကိုသုမောင်ရေ...

“ကျွန်မလည်း ရှင့်လိုပါပဲ” ဟု သူ့ဝတ္ထုဖတ်ရင်း ရေရွတ်မိပါသည်။ ။
လောကကြီး တစ်ခုလုံးတွင် ဖေဖေတို့ ရှိ၍ သာ မေမေတို့ လည်း
လူသားကလေးများကို မွေးဖွားလာခဲ့ လေသည်။ ။ ဖေဖေတို့ သည်
ကမ္ဘာတည်သရွေ့ အသက်ရှင်နေကြရမည်သာတည်း။ သူတို့
အကြောင်းကလည်း ရေး၍ ကုန်နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။

ထို့အတူ မေမေအကြောင်းများ လည်း ရေးစရာရှိကြပေလိမ့်မည်။

ခင်နှင်းယု

ပေဖူးလွှာမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၈၅ ခု မတ်လ

* * *

ဤမျှလောက်ဆိုလျှင်ပင် ကျွန်တော်၏ စာစုများကို ကျွန်တော်က

ကွမ်းယာစားသလို ဝါးသလိုဟု သဘောထားသော်လည်း ဆရာကြီး၊
ဆရာမကြီးတို့က မည်သို့သဘောထားကြောင်း ပေါ်လွင်လောက်ပါပြီ။

ထို့ပြင်တစ်ဝ....ကျွန်တော်၏ စာစုများကို သော်တာဆွေ၊
ဒဂုန်တာရာ စသော ဆရာကြီးများ၊ အောင်ပြည့်၊ ငြိမ်းကျော်၊ ချစ်ဦးညို
စသော ဆရာလတ်များ ၏ မှတ်ချက်များ ရှိပါသေးသည်။ သို့သော်...
မှတ်ချက်တွေများ လွန်းမည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့် တစ်ကြောင်း၊
ဤစာနှင့်သက်ဆိုင်သော မှတ်ချက်များကိုသာ အသုံးပြုလို၍
တစ်ကြောင်း ပြန်လည်ဖော်ပြခြင်း မပြုတော့ပါ။

မည်သို့ပင်ရှိစေ ဖော်ပြပါမှတ်ချက်များ နှင့် ကျွန်တော့်စာစုများကို
စပ်ဟပ်ကြည့် စေချင်ပါသည်။ အကယ်၍ မကိုက်ညီပါဟု စာဖတ်သူက
ဆုံးဖြတ်မည်ရှိသော် ယင်းမှတ်ချက်အား အသုံးချမိသူ
ကျွန်တော့်အပြစ်ဟု ဆိုကြပါ။ ဆရာကြီး၊ ဆရာမကြီးတို့ ၏
မှတ်ချက်နှင့် ကျွန်တော့်စာစုများ အနည်းအကျဉ်းမျှပင်ဖြစ်စေ
ကိုက်ညီသည် ဆိုပါမူကား ကျွန်တော်ကတော့ ဝမ်းသာရပါလိမ့်မည်။

ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေ

သုမောင်

၁၉၉၈ မေလ ၁၂ ရက်။

* * *

ကျွန်တော် စဉ်းစားကြည့်တယ်

လူများ စုကိုကြည့်မည်ဆိုလျှင် သမီးရည်စားချစ်သူဘဝ၌ မိမိတို့ အိမ်ထောင်ပြုပြီးလျှင် သားသမီးရတနာရဖို့ ကိစ္စ၊ ယူဖို့ ကိစ္စကို နှစ်ဦးတွေ့လျှင် ဆွေးနွေးကြည်နူးတတ်ကြဘိသကဲ့သို့ တစ်ဦးချင်း ည အိပ်ရာ ဝင်မှာ စိတ်ကူးတွေ တစ်လှေတစ်မကြီး ယဉ်တတ်ကြလေသည်။ ။ ဤသည်မှာ ဓမ္မတာ သဘောပင်ဖြစ်ပေသည်။ ။

ကျွန်တော် ငယ်စဉ်ကဆိုလျှင် မိမိ၌ ချစ်သူ ဟူ၍ မြူမှ မထင်ရသေးခင် သားသမီး ရတနာကိစ္စကို ကြိုတင်စိတ်ကူး အရူးထခဲ့ဖူးလေ၏။

အဆန်းတကြယ်တော့ကား မဟုတ်ပေ။

ကလေးငယ်များက ကစားခုန်စားကြသည် ကိုပင် ကြည့်ပါတော့။ အထူးသဖြင့် မိန်းကလေးများ သည် ကစားစရာ ကော်ပတ်ရပ်ကလေးများကို အဝတ်စပိုင်းကလေးများ ဖြင့် ပိုက်၍ နို့တိုက်တမ်း၊ ချောသိပ်တမ်း ကစားနေသည် ကို မြင်ကြရပေလိမ့်မည်။ သူတို့ ၏ မိခင်များကို အတုခိုးပုံရလေသည်။ ။ မိဘတို့ နှင့် အလွန်နီးကပ်စွာ အိပ်စက်ကြရကုန်သော ကလေးငယ်တို့ ဆိုလျှင် သူတို့ ဘာသာဘာဝ ကစားခုန်စားကြသည့် အခါ ကြင်ဖက်လုပ်တမ်း

ကစားကြသည် အထိ ဖြစ်ရသည် ကို မြင်ဖူးကြပေလိမ့်မည်။

သည် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်တို့ သည် သတိကြီးစွာထား၍
ထိန်းကွပ်အပ်ပေသည်။ (ဤကား စကားချပ်)

မည်သို့ပင်ရှိစေ သိလွယ်၊ မှတ်လွယ်၊ တက်လွယ်သောအရွယ်
သားငယ်၊ သမီးငယ်များ ၏ စရိုက်သဘာဝကို စူးစမ်းရန် လိုအပ်ပါသည်
။ မိမိနှင့် သက်ဆိုင်ပါက ပို၍ အလေးထားရပေသည် ။ သူကလေးတို့ ၏
စရိုက်သဘာဝများ တွင် ချစ်စရာကောင်းသည် များ ပါဝင်နေတတ်သလို
စိုးရိမ်စရာ ကောင်းသည် များ လည်း ပါဝင်နေတတ်ပေသည် ။
ကျွန်တော့် တစ်ယောက်တည်းသဘော ပြောပါဟု ဆိုလျှင်
မုန်းစရာကောင်းသည့် ကလေးများကား မရှိဟု ဆိုပါမည်။

သူတို့ သည် မသိကြသေးသဖြင့် သိချင်ခြင်းတပ်ခြင်း၊ အတုမြင်၍
အတတ်သင်လိုခြင်း၊ အချိန်ကာလကို မထိမဲ့မြင် ပြလိုခြင်းမျှသာ ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်၏ စကားကို ပြန်ကောက်ပါမည်။

သမီးရည်စားဘဝတွင်	သားသမီးရတနာကိစ္စကို
ကြိုတင်စိတ်ကူးယဉ်တတ်ကြသော	ထိုလူများ စုသည်
တကယ်တမ်းကျသောအခါ	အိမ်ထောင်ဦးကာလ၌

သားသမီးရလိုခြင်းကို တတ်အားသရွေ့ မေ့ဖျောက်ထားတတ်ကြပြီး
တတ်နိုင်သလောက် အချစ်၌ သာယာနစ်ဗျောချင်တတ်သော လူများ စု
ဖြစ်ကုန်ကြပြန်ပါသည်။ ။

ကျွန်တော်သည် ကား ဟု ဆိုလျှင် ချစ်သူရှိစဉ်ကာလကလည်း
သားသမီး စိတ်ကူးရှိခဲ့သလို အိမ်ထောင်ဦးကာလ၌ လည်း
ထိုစိတ်ကူးကို မစွန့်လွှတ်ခဲ့ချေ။ ကျွန်တော့်ဇနီးသည် လည်း ၎င်းအတိုင်း
ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ။

သို့ရာတွင် တကယ်တမ်း ကိုယ်ဝန်ရလာသောအခါ၌ မူ သူနှင့်
ကျွန်တော် သဘောထားချင်း အနည်းငယ်ကွဲပြားလာတော့သည်။ ။

ကျွန်တော်က သားဦးလိုချင်သည်။ ။ သူကတော့ ဘာလေးပဲရရ။

တကယ်တမ်းမွေးလာတော့ သမီးဦးလေး ဖြစ်နေရလေသည်။ ။

သို့သော် ကျွန်တော့်စိတ်ကူးနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်မွေးဖွားလာသော
ထိုသမီးကလေးကို ကျွန်တော်က သူ့အမေထက် ပို၍ ချစ်သည် ဟု
ကျွန်တော့်ဘာသာတော့ဖြင့် ယနေ့တိုင် ယုံကြည်ထားလေတော့သည်။ ။

ကျွန်တော်သည် သမီးအား မွေးကင်းစမှ ယခုထိ
အရိပ်တကြည့်ကြည့်နေတတ်၏။ သူ့လှုပ်ရှားမှုမှန်သမျှကို ကျွန်တော်
အကဲခတ်နေတတ်၏။ ကိုယ့်သမီးမို့ ဟူသော အစွဲအလမ်းပါရှိသလို
မိန်းကလေးများ ၏ သဘာဝကို လေ့လာတတ်သော လူသဘောလည်း
ပါဝင်ပါသည်။ ။ အထူးသဖြင့် သမီးမိန်းကလေးများကို ပို၍
ဂရုစိုက်တတ်သော ဖခင်တို့ ၏ ဓမ္မတာဖြစ်ပေသည်။ ။

သမီးသည် လေးနှစ်သမီးအရွယ်တွင် စတင်၍ ထာဝီဝတ်လိုကြောင်း
သူ့ဆန္ဒကိုဖွင့်ဟခဲ့သည်။ ။ ကျွန်တော် အလွန်သဘောတွေ့ရပါသည်။ ။
ကျွန်တော့်သမီးသည် မြန်မာဝိသပါဘိတောင်းဟု ဝီတိ ဖြစ်ရပါသည်။ ။

အစပထမတွင် ကျွန်တော်တို့ က ဝတ်ပေးရသည်။ ။ နောက်တော့
မနိုင်တနိုင်။ ဟော... ဘာမျှမကြာလိုက်ခင် သူ့ဘာသာသူ
ကောင်းစွာဝတ်တတ်သွားတော့သည်။ ။ သူ့ဘာသာသူ
လိမ်းအပ်သောသနပ်ခါးပိန်းကျားနှင့် ထာဝီကလေးသည်
လွန်စွာလိုက်ဖက်၍ ချစ်ဖို့ ကောင်းသော မြင်ကွင်း ဖြစ်၏။ သမီးသည်
ရေလည်း သူ့ဘာသာသူ ချိုးချင်သည်။ ။ ကျွန်တော် ကြိုက်ပါသည်။ ။
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အားကိုးတတ်သည့် သဘာဝ မဟုတ်ပါလား။

တစ်နေ့တွင် သမီးကလေး ရေချိုးနေသည် ကို ကျွန်တော်နှင့် သူ့အမေတို့ မျက်စိအရသာခံ ကြည့်နေကြပါသည်။ မိမိတစ်ကိုယ်လုံး စင်ကြယ်စေရန် မမိမကမ်းသော လက်ကလေးဖြင့် ကြေးတွန်းနေသည် မှာ ချစ်ဖို့ ကောင်းလှသည်။

သမီးသည် ကလေးတို့ ဘာဝ ရေချိုးရာတွင် ကိုယ်လုံးတီးချိုးနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သည် အတွက် ကျွန်တော်တို့ ကန့်ကွက်စရာမရှိပါ။ “ကန့်ကွက်စရာမရှိပါ” ဆိုသည် ထက် အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ပင်ထားခဲ့သော ကိစ္စဟု ဆိုက ပို၍ မှန်ကန်ပေမည်။ ကလေးပဲ။ လေးနှစ်သမီးပဲ။

ခဏကြာသောအခါ သမီး ရေချိုး၍ ပြီးပါသည်။ ထိုအခါ သမီးသည် သူ၏ ထမီကလေးကို ခြေထောက်မှ စ၍ စွပ်လိုက်ပါသည်။ အကျအနပ်ပင် ထဘီဝတ်ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော့်ဇနီးသည် ကား မည်သို့မျှမထူးခြားသလို “သမီး မြန်မြန်လုပ်၊ အအေးပတ်မယ်”ဟု ဆုံးမစကားဆိုပါသည်။ ကျွန်တော်မူကား အမည်မသိသော ဝေဒနာတစ်ခုကို လျှပ်တစ်ပြက် ခံစားလိုက်ရပါသည်။

လေးနှစ်အရွယ်သမီးသည် ထဘီကို ရင်ရှားဝတ်တတ်နေပါပကောလား။

ထိတ်ခနဲ ရင်ခုန်ထိတ်လန့်မိပါသည်။

စံပယ်ဖြူ၊ နိုဝင်ဘာ၊ ၁၉၈၆

* * *

[၂]

ဒဂီးနှင့် နိုင်ငံကျော်အဆိုတော် သုမောင်

(၁)

အိန္ဒိယနိုင်ငံ လက်ရှိသမ္မတကြီး၏ အမည်မှာ “ရန်းဂါးဆွာမိ”ဟု
တစ်လောကဆီကမှ ကျွန်တော် သတိထားမိခဲ့ပါသည်။ ။
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးအတွက် သမ္မတကြီးက
မိန့်ခွန်းတစ်ရပ် ပြောကြားခြင်းအကြောင်း မြန်မာ့အသံမှ
သတင်းလွှင့်သည် ကို နားထောင်ရင်း အမှတ်တမဲ့ ထိုအမည်ကို
မှတ်သားလိုက်မိခြင်းဖြစ်သည်။ ။

အမှတ်တမဲ့ဟု ဆိုသော်လည်း ထိုအမည်မှာ ကျွန်တော်နှင့်
ရင်းနှီးပြီးသားလို ဖြစ်နေခဲ့ပါသည်။ ။ ထိုအမည်ကို
ကြားမိလျှင်ကြားမိချင်းပင် ထိတ်ခနဲလည်း ဖြစ်ရသည်။ ။ (ဘာကြောင့်
မှန်း စဉ်းစားမရ)

ကျွန်တော်သည် အနုပညာသည် တစ်ယောက်ဖြစ်သည့်
အားလျော်စွာ မှတ်မိချင်ရာကို မှတ်မိနေတတ်ပြီး
မမှတ်မိချင်ရာကိုလည်း (ဘယ်လောက်အရေးကြီးနေနေ) မမှတ်မိဘဲ
ဖြစ်နေတက်လေ့ရှိပါသည်။ ။

ရေးလက်စဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို တစ်ဝက်တစ်ပျက်နှင့် ပင်

ပစ်ထားသော်လည်း မနက်စောစောက သမီးစာကျက်သဖြင့်
အော်ငေါက်မိသည် ကို တစ်ညလုံးထိုင်ပြီး အပြန်ပြန်အလှန်လှန်
ပြန်တွေးချင် တွေးနေမိပါသည်။ ။

ခုလည်း “ရန်းဂါးဆွာမိ”ဟူသောအမည်ကို ကျွန်တော်
အလုပ်လုပ်ရင်း ထမင်းစားရင်းပင် စဉ်းစားနေမိပါသည်။ ။

“ငါနဲ့ တရင်းတနှီး ရှိပြီးသားနာမည်ပါပဲ” ဟူ၍ ။

* * *

(၂)

ကလျာမဂ္ဂဇင်း (အမှတ်-၂)တွင် “ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ပေးပို့ခြင်း ၁” ဟူ၍
ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ရေးခဲ့ဖူးပါသည်။ ။ ထိုဝတ္ထုထဲတွင် ကျွန်တော့်ဖခင်၏
အလုပ်သမား ပန်းခြံပြုပြင်သူ ဦးဒဂိုးအကြောင်းပါ ပါသည်။ ။

ဦးဒဂိုးသည် ကျွန်တော့်ဖခင်နှင့် သက်တူရွယ်တူဖြစ်ပါသည်။ ။
အလွန်ရိုးသားပြီး အလုပ်လုပ်သူလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ။
အလုပ်ကြမ်းသမားဖြစ်သဖြင့် ကျန်းမာရေးလည်း
အလွန်ကောင်းပါသည်။ ။ သို့ရာတွင် စောစောကပြောသော ဝတ္ထုမရေးမီ
နှစ်နှစ်လောက်မှ စ၍ အသက်ရှူမရသော ရောဂါဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ ။
ထို့ကြောင့် မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လည်ချောင်း ဆေးရုံသို့တင်ခဲ့ရာ
ဟိုကသူ့ကိုလည်ပင်း အပေါက်ဖောက်ပြီး ကိရိယာတစ်ခု
တပ်ပေးလိုက်ပါသည်။ ။ လည်ပင်းဖြင့် အသက်ရှူရသည့် သဘောပင် ခွဲ၊
သလိပ် စသည် များ ပြည့်သိပ်လာလျှင် ယင်းကိရိယာကို
သူ့ဘာသာသူဖြုတ်၊ ဆေးကြောပြီး ပြန်တပ်သည် မှာ
အသည်းယားဖွယ်ကောင်းလှ၏။

တစ်နေ့ညမှ တော့ ထုံးစံအတိုင်း သူ့အသက်ရှူကိရိယာလေးကို သူ့ဘာသာသူ ဖြုတ်ဆေးပြီး ပြန်အတပ် ဘယ်လိုကဘယ်လို ကတုန်ကယင်ဖြစ်သွားသည် မသိ။ လည်ပင်းပေါက်ထဲ ပြန်ထည့်မရဘဲ အသက်ရှူရပ်၍ မတ်တတ်လဲပါလေရောဗျာ။

သူ့ဇနီးဖြစ်သူ အော်ကြီးဟစ်ကျယ် ငိုယိုသံကြားမှ ကျွန်တော်တို့ လင်မယားနှင့် ကိုမြင့်ဆောင် (အတူနေသူ ကဗျာဆရာ ကိုမြင့်ဆောင်)တို့ နောက်ဖေးတန်းလျားသို့ အပြေးအလွှားရောက်သွားခဲ့သော်လည်း ဟိုရောက်တော့ ဦးဒဂိုးကို အသက်ရှူရပ်လျက် စန့်စန့်ကြီးသာ တွေ့ရပါတော့သည်။ ။

ရိုးရိုးသားသားပြောရလျှင် တစ်သက်နှင့် တစ်ကိုယ် ခုလို လူတစ်ယောက် အသက်ရှူရပ်တန့်သွားခြင်းကို မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ မမြင်ဖူးခဲ့ချေ။ မိမိ၏ ဆွေမျိုးသားချင်းများ သော်မှ ဆုံးပါးပြီဆိုလျှင် အနည်းဆုံးလေး၊ ငါးနာရီကြာမှ ကျွန်တော် သိရသည် သာ ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏။ အကျိုးပေးတစ်ခုဟု ဆိုရမလိုပင်။

ခု ဦးဒဂိုးကိစ္စမှာ တော့ ပူပူနွေးနွေးကြီးဖြစ်နေလေရာ ဘာလုပ်၍ ဘာကိုင်ရမှန်း ကျွန်တော် မသိကြောင်း ဝန်ခံရပေမည်။

ကျွန်တော် လူမှန်းသူမှန်း မသိစဉ်ကတည်းက ကျွန်တော့်ဖခင်ထံတွင် ရောက်ရှိနေသူဖြစ်ပေရာ ဆွေမျိုးသားချင်းလိုပင် ဖြစ်နေခဲ့ရသည့် အလျောက် ဝမ်းနည်းတာရော၊ တုန်လှုပ်တာရော အကုန်ရှုပ်ကုန်ပါတော့သည်။ ။ ကျွန်တော့်ဇနီးသည် က ဦးဒဂိုးဇနီးသည် ကို ချောရင်း မျက်ရည်ကျပါသည်။ ။ ကိုမြင့်ဆောင်က ဝေယျာဝေစ္စပြုရန် စီစဉ်နေစဉ် ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်ဖခင်ကြီးထံ အကြောင်းကြားရပါသည်။ ။

ဖခင်ကြီးမှာ လည်း သူတပည့်ဆိုပေမယ့် သူ့လုပ်ငန်းစကတည်းက
လက်တွဲဖက် ရောင်းရင်းလို ဖြစ်နေလေရာ
အတော်ပင်တုန်လှုပ်သွားရှာပါသည်။ ။

သို့သော် လူကြီးသူမတစ်ယောက်အနေနှင့် လုပ်ကိုင်စရာများကို
တည်ငြိမ်စွာလုပ်ပါသည်။ ။ ပထမဆုံး အဖေစလုပ်သည် မှာ
ပိတ်ဖြူစရာဖွေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။

ထိုစဉ် အချိန်အတွင်းမှာ ပင် နောက်ဖေးတန်းလျားဆီမှ
မြင့်ဆောင်၏ အော်သံ တစ်သံကို ကြားရပါသည်။ ။

“ဗလရေ... အသက်ရှူနေပြီ၊ မြန်မြန်လာ”

ဦးဒဂိုးအိမ်သို့ ကျွန်တော် ပြန်ပြေးလာရပြန်သည်။ ။ သည် တွင်
ဦးဒဂိုးသည် ဖုတ်လှိုက်ဖုတ်လှိုက် အသက်ပြန်ရှူနေသည် ကို
အံ့အားသင့်ဖွယ် တွေ့ရပါတော့သည်။ ။

ကျွန်တော်လည်း ဝမ်းသာအားရပင် မော်တော်ကား ချက်ချင်းထုတ်၊
ဦးဒဂိုးကိုပွေလျက် ဆေးရုံသို့ တန်းပြေးရပါသည်။ ။

နောက်မှ သိရသည် မှာ ဦးဒဂိုး အသက်ရှူရပ်သွား (သေပြီပဲထား)
သောအခါ သူ့ဇနီးက ထုံစံအတိုင်း ရင်ဘတ်ကို ထုထု၍ ငိုပါသည်။ ။
ထိုသို့ ရင်ဘတ်ကို ထုထုငိုသည် တွင် ဦးဒဂိုး အသက်ပြန်ရှူ လာပါသည်
။ သိပ္ပံနည်းကျအလိုအရမူ နှလုံးကိုလှုပ်၍ နှိုးလိုက်သကဲ့သို့
ဖြစ်သွားသည် ထင်ပါသည်။ ။

ဤသို့ဖြင့် ဦးဒဂိုးသည် သေရွာပြန်ဖြစ်ခဲ့သည် မှာ လေးနှစ်ကျော်
ငါးနှစ်တာကာလ တိုင်ခဲ့လေပြီ။ ။

လွန်ခဲ့သော ၁၉၈၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့ကတော့

ဦးဒဂိုးသည် တကယ်ပင် ဘဝတစ်ပါးသို့ ပြောင်းသွားရှာပါတော့သည်။ ။

ကျွန်တော့်ဖခင်အပါအဝင် အသိုင်းအဝိုင်းအားလုံး
စိတ်မကောင်းခြင်းတစ်ဖက်ဖြစ်ရသော်လည်း လေးနှစ်ငါးနှစ်မျှ
ခံစားနေရသော ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ငြိမ်းလေပြီဟု တရားရကြပါသည် ။

* * *

(২)

ဤတွင် ကျွန်တော် ဟိုးအစကဆိုခဲ့သော “ရန်းဂါးဆွာမိ” ကိစ္စကို အနည်းငယ် ပြန်ကောက်ပါမည်။ ဦးဒဂိုး ဆုံးပါးသောအခါတွင် မှ ကျွန်တော် စဉ်းစား၍ မရသော ထိုမည်ကိစ္စမှာ လည်း ဖြစ်ပေါ်လာရပါသည် ။

ဦးဒဂိုးသည် တမီးလ်လူမျိုး (အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသား) ဖြစ်ပြီး အမည်ရင်းမှာ “ရန်းဂီးဆွာမိ” ဖြစ်၏။ ဤသည် ကို ကျွန်တော့်အဖေက မြန်မာဆန်ပြီး ခေါ်ရလွယ်အောင် ရွှေဒဂိုးဟု ပညတ်ခဲ့ရာမှ နောင်တွင် ဦးဒဂိုး ဖြစ်လာရခြင်းပင်။

(ယခု ကျန်ရစ်သောသမီးကြီးမှာ လည်း သူမ ကိုယ်ဝန်
နေ့စေ့လစေ့ကြီးနှင့် မိခင်ဖြစ်သူက ကြည်ကြည်ဌေး ရုပ်ရှင်ကားများ
ချင်ခြင်းတပ်သဖြင့် မူနီယာမား အမည်ရင်းမှ ယခုတိုင်
ကြည်ကြည်ဌေးအမည်တွင် ခဲ့ပြီး ဦးဒဂိုး၏ သားဖြစ်သူ
ကျွန်တော့်တပည့် ပန်းနီးစလွန်းကိုလည်း ကျွန်တော်က ဖခင်၏
အစဉ်အလာအတိုင်း ခေတ်နှင့် အညီ မောင်ပန်းသီး
အမည်ပေးထားပါသည်။ ။

စကားမစပ်ပြောရမည်ဆိုလျှင် ဦးဒဂိုးသည် ကျွန်တော့်ထက်

ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင် ဝါသနာရင့် သူဖြစ်ပါသည် ။
ကျွန်တော့်ဖခင်ရိုက်ကူးခဲ့သော (ကကြီးရေက) ပထမဆုံး ဇာတ်ကားမှ
စ၍ ဇာတ်ပို့ခန်းများ တွင် ပါဝင်ခဲ့ရာ ဟိုးတစ်လောဆီက
ပြသသွားခဲ့သော “အကြင်တို့ လင်မယား” ဇာတ်ကားအထိ
ပါဝင်ခဲ့ဖူးလေသည် ။

တစ်ခါတွင် အခြားကုမ္ပဏီများကပါ လာရောက်ကမ်းလှမ်းကြသည်
ကို တွေ့ရ၏။ သို့သော် ဦးဒဂိုးမူ “သာဓုကုမ္ပဏီကလွဲရင် မရိုက်နိုင်ပါ”
ဟု ပြောခဲ့သည် ကိုလည်း ရယ်ပွဲဖွဲ့စရာ ကြားဖူးပါသည် ။

သူ့ဇနီးသည် မတူး(ကာလီမူတူး) သည် လည်း ကျွန်တော့်ဖခင်၏
ဇာတ်ကားများ တွင် ကြိုးကြား ပါဝင်ရုံမျှမက
တစ်လောကပြသွားခဲ့သော “မယ်မင်းကြီးမ” ဇာတ်ကားတွင်
ကျွန်တော်နှင့် အတူ ပါဝင်ခဲ့သေး၏။

ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်ရေး၊ လူမှုရေး၊ လုပ်ငန်းအရေးနှင့်
အနုပညာအရေးတွင် ပါဝင်ပတ်သတ်ခဲ့သော ဦးဒဂိုး ဆုံးပါးသွားသည့်
အခါ ကျွန်တော်တွင် အတိုင်းအတာတစ်စုံတစ်ရာအထိ
လွတ်ဟာသွားသော ခံစားမှုတစ်ခု ကျန်ရစ်သည် မှာ မဆန်းပါချေ။

* * *

(၄)

သူ ဆုံးပါးမည့် နေ့ နေ့လယ်ကတည်းက အစာမဝင်တော့ကြောင်း၊
မှီ န်း၍ သာနေကြောင်း ကျွန်တော့်ဇနီးက ပြောပါသည် ။
(အစာဆိုပေမယ့် လွန်ခဲ့သော လေးငါးနှစ်ကတည်းက အရည်သာ
သောက်နေခဲ့ရရှာသည် ။)

ညနေစောင်း ကျွန်တော် အလုပ်မှ အပြန် သွားကြည့်တော့ သတိကောင်းကောင်း မရတော့ပါ။ တွေ့တွေ့ချင်းပင် မရနိုင်မှန်း ကျွန်တော် ခန့်မှန်းမိပါသည် ။ သို့သော် ဦးဒဂိုး ဆေးရုံတက်စဉ်က ယင်းဆေးရုံမှ တာဝန်ကျသော ဆရာဝန်မတစ်ဦးသည် ရပ်ကွက်ထဲမှာ ပင် ဆေးခန်းဖွင့်လှက်ရှိလေရာသူ့ကို အပြေးသွားခေါ်ရပါသည် ။

ဆရာဝန်မမှာ လည်း ညခုနစ်နာရီခွဲမှ ဆေးခန်းသို့ရောက်သဖြင့် ရောက်ရောက်ချင်းပင် မိုးထဲ လေထဲ လိုက်လာရှာပါသည် ။

ဦးဒဂိုးကို သွေးပေါင်ချိန်တိုင်းရင်း မျက်စိမျက်နှာပျက်နေပါသည် ။

“အပေါ်သွေးသုည၊ အောက်သွေးငါးဆယ်ပဲရှိတယ်၊ ဟု တိုးညှင်းစွာပြောရင်း ဆေးတစ်လုံး ထိုးပြီးပြန်သွားပါသည် ။ ကျွန်တော့်ကိုတော့ “မရတော့ဘူး”ဟု တိုးတိုးတိတ်တိတ် ပြောခဲ့ပါသည် ။

ရှစ်နာရီထိုးရန် နှစ်မိနစ်အလိုတွင် မထူးတို့ မိသားစု ငိုချလိုက်သံ ကြားရပါသည် ။

* * *

ဦးဒဂိုး ဆုံးပါးချိန်တွင် ငိုအားထက် ရယ်အားသန်ဆိုသလို ကျွန်တော့်၌ ငွေဆယ်တန်သုံးရွက် နှင့် ကျပ်တန်လေးငါးရွက်သာ ရှိနေပါသည် ။ ဒါ ထားပါ...။

“ဦးဒဂိုးက လွန်ခဲ့တဲ့ လေးငါးဆယ်ရက်ကတည်းက အေးဘုံကို ပြောတယ်။ သူ့ကို သဂြိုဟ်ပေးပါတဲ့ ။ သူသိနေသလားမသိဘူး” ဟု ဇနီးသည် က ပြောပါသည် ။

“လုပ်ပေးရမှာ ပေါ့။ သူ မမှာ လည်း ငါ့မှာ တာဝန်ရှိတာပဲ”ဟု

ပြန်ပြောရပါသည်။ ။

ယခုအချိန်တွင် ကျွန်တော့်မှာ ဖခင်ကြီး၏ မျက်စိရောဂါကို အကြောင်းပြုပြီး လုပ်ငန်းကိုင်ငန်း တော်တော်များများကို တာဝန်ယူထားရပါသည်။ ။

ဖခင်ကြီး၏ အလုပ်သမားကိစ္စသည် လည်း ကျွန်တော်၏ ကိစ္စပင် မဟုတ်ပါလား။

သည် လိုနှင့် ဦးဒဂိုး အသုဘကိစ္စကို ကျွန်တော်ပင် ဦးဆောင်၍ ခြံရှိအလုပ်သမားများ ၊ သူတို့ ဆွေမျိုးသားချင်းများ စုပေါင်းကာ စီစဉ်ရပါသည်။ ။

အသုဘတစ်ခုဖြစ်လာလျှင် မည်သို့မည်ပုံ ဆောင်ရွက်ရမည်ကို မသိသည် ပဲထား မြန်မာအသုဘဆိုလျှင် ကျွန်တော့်အဖို့ မထောင်းတာလှပါ။ နီးစပ်ရာ လူကြီးသူမများ နှင့် တိုင်ပင်၍ ရနိုင်ပါသည်။

ဖြစ်ချင်တော့ ဦးဒဂိုးဆုံးချိန်တွင် တစ်ခြံလုံးမှာ ယောက်ျားသားဆိုလို့ အဖေနဲ့ ကျွန်တော့် နှစ်ယောက်တည်းသာရှိသည်။ ။

နောက်ဆုံး ရပ်ကွက်ကောင်စီ လူကြီးတစ်ဦးခေါ်၊ အဖေအလုပ်သမားအိမ်များ သို့ လျှောက်သွားပြီး လူစု...။ အိမ်နီးနားချင်းများအား အကြောင်းကြား....။

ပြဿနာမှာ သမီးကြီး ကြည်ကြည်ဌေးက တမီး(လ်) ထုံးစံဖြင့် စီစဉ်ချင်သည် သားဖြစ်သူ ပန်းသီးက မြန်မာလိုပဲ လုပ်စေချင်သည်။ ။ ဇနီးသည် မတူးကတော့ ငိုနေရုံမှ လွဲ၍ ဘာမှ မလုပ်တတ်။ အချိန်ကလည်း မိုးသည်းသည်း ရွာနေသောသူ။

ကျွန်တော်တို့ အနေနှင့် ကား မိသားစုအားလုံး သဘောအတိုင်း စီမံကူညီပေးရုံသာရှိသည်။ ။

ခက်တာက ကြည်ကြည်ဌေးကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် တမီး(လ်)ထုံးစံကို တိတိကျကျဘာမျှ မသိ။ မြန်မာပြည်မှာ မွေး၊ မြန်မာတောထဲ ကြီးပြင်းလာသူ။ ပန်းသီးကတော့ တမီး(လ်) စကားပင် မတတ်။

သူက မြန်မာလိုဖြစ်နေပြီ။ နောက်ဆုံး မြန်မာနှင့် တမီး(လ်) ရောနှောခြင်းဖြင့် စီစဉ်ကြရလေတော့သည်။ ။

နောက်နေ့နံနက်တွင် ဒလဘက်ကမ်းတွင် နေသော ဦးဒဂိုး၏ ယောက်ဖကို သွားခေါ်လာရသည်။ ။ သူကတော့ အရွယ်အားဖြင့်လည်း လေးဆယ်ကျော်မို့ သူတို့ ဘာသာရပ်ကို ကျွမ်းကျင်သူဖြစ်သည်။ ။

သို့သော်...

သူရောက်လာခါမှ ပိုရှုပ်ကုန်သည်။ ။ သူတို့ မိသားစုချင်း စကားများကုန်ကြသည်။ ။

“နင်တို့ မြန်မာလိုပဲလုပ်ကြတော့...။ ထုံးစံအတိုင်း လုပ်လို့ မရတော့ဘူး။ အချိန်တွေ လွန်ကုန်ပြီ။ လုပ်စရာရှိတာတွေကလည်း များ တယ်။ ပြီးတော့ မြန်မာပြည်မှာ နေလာတာပဲ တို့ တစ်သက်ရှိနေပြီ။ ဘာထူးမှာ လဲ။ ငါတို့ အစ်ကို နေရာကောင်းကောင်း ကို ရောက်သွားဖို့ ပဲ အရေးကြီးတယ်” ဟု ဦးဒဂိုး ယောက်ဖက ဆိုလေသည်။ ။

ဤသို့ဖြင့် မြန်မာ့ထုံးစံအတိုင်း အသုဘအစီအစဉ်များ လုပ်ကြရလေတော့သည်။ ။ သုံးရက်ထားမည်။

အသုဘကိုတော့ တာမွေတမီး(လ်)သင်္ချိုင်းမှာ ပါပဲ။

မည်သို့ပင်ရှိစေ သူတို့ မိသားစုအတွင်းမှာ တော့ ပြာဖုံးမီးခဲသဖွယ်

ပြဿနာတွတ်တွတ် တွတ်တွတ် ရှိနေသည် ကို ကျွန်တော် အရိပ်အခြည်မြင်နေရသည်။ တချို့က တမီး(လ်) တချို့က မြန်မာလို။

တတိယမြောက်နေ့။ အသုဘချမည့် နေ့။

နံနက်ပိုင်းတွင် အသုဘယာဉ်၊ ခေါင်း၊ မြေနေရာကိစ္စ၊ တွင်းတူးဖို့ ကိစ္စ၊ ဘတ်စကား ငှားရန်၊ ယပ်တောင်ကမ်းရန် စသဖြင့် ကျွန်တော်ဦးဆောင်သောအဖွဲ့က စီစဉ်ကြသည်။ ။
နေ့လယ်တစ်နာရီတွင် အိမ်မှ ချမည်။

နံနက်၁၀နာရီလောက်တွင် ကျွန်တော့်တာဝန်အကုန်ပြီးပြီ ဖြစ်၏။ နည်းနည်းနားလို့ ရပြီ။ အိပ်ရာပေါ် ခဏလှဲသည်။ ။

ထိုအချိန်မှာ ပင် ဦးဒဂိုးအိမ်ဆီမှ ဆူဆူညံညံအော်ဟစ်သံများ ကြားရလေသည်။ ။ ရန်ဖြစ်ကုန်မှန်းသိသဖြင့် သူတို့ အိမ်သို့သွားရန် ခြေလှမ်းပြင်ခိုက်မှာ ပင် အခြေအနေကို ကျွန်တော်သိလိုက်ရသည်။ ။

ဘင်ခရာများ ထမ်း၍ ခြံထဲဝင်လာသော တမီး(လ်)အုပ်စုကို တွေ့လိုက်ရသောကြောင့် ပင်။

ဘယ်သူက ဘယ်လိုစီစဉ်လိုက်သည် မသိ။ တမီး(လ်)ထုံးစံဖြစ်သော ဘင်ခရာ အတီးအမှုတ်သည် မြန်မာလိုချမည့် အသုဘအစီအစဉ်ထဲ ဝင်လာချေပြီ။ သူတို့ မိသားစုထဲမှာ ပင် ပြဿနာ တက်ကုန်တော့၏။

ကျွန်တော်လည်း မသိလိုက်ဘာသာပင် သက်ပြင်းချရင်း အိပ်ရာပေါ် ပြန်လှဲနေလိုက်မိသည်။ ။ ဘာမျှမကြာခင်...

“ပင်တိုင်တော်ဦး၊ ကိုယ့်ထူးမို့ ပန်းလှဖွယ်” အစချီ တင်မြမြ၏ သီချင်းအလိုက်။

“ခင်စရာ၊ မင်စရာ၊ ရူပါရုံချောသူသက်လျာ” အစချီ

မောင်တင်မောင်၏ ခေတ်ဟောင်း တေးသွားအလိုက် သံစဉ်များ ထွက်ပေါ်လာတော့သည်။ ။

တမီး(လ်) ထုံးစံအရ ဘင်ခရာတီးရသည် ကိုသာ ကျွန်တော် သဘောပေါက်ပါသည်။ ။ မည်သည့် တေးသွားမျိုး တီးရသည် ၊ မတီးရသည် ကိုကား ကျွန်တော် နားမလည်ပါ။ (ဆိုပါစို့- မြန်မာအသုဘဆိုလျှင် ဗျိုင်းတောင်သံစဉ် တီးရသည်)

ခုတော့ အဆိုပါတီးဝိုင်းသည် ကျွန်တော်တို့ နားယဉ်နေသော ခေတ်ဟောင်း ခေတ်ပေါ်တေးများကိုသာ တခြံခံခြံခံတတီတီနှင့် လက်စွမ်းပြနေလေတော့သည်။ ။

သို့သော် ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွင် တော့ ဘယ်လိုမှ ကိုးလိုးကန့်လန့်မဖြစ်ပါ။ အရေးကြီးတာက ဦးဒဂိုး အသုဘစည်ကားဖို့ ပဲ။ သူတို့ ထုံးစံ သူတို့ ကျေနပ်ဖို့ ပဲ။

သည် လိုနှင့် မြန်မာသီချင်းတော်တော်များများ တီးမှုတ်နေကြစဉ်...။

“အစ်ကို ကားဘီးတစ်လုံး ပြားနေတယ်” ဟု တပည့်လေးတစ်ယောက်က လာအကြောင်းကြား သဖြင့် အိပ်ရာမှ ထရပြန်သည်။ ။

ဘယ်အချိန်ကမှန်းမသိ။ ကျွန်တော့်ကားဘီးတစ်လုံး ပေါက်နေပါသည်။ ။ ဘီးပိုရှိနေသော်လည်း အသုဘချချိန် လမ်း ခု လတ် မှာ ထပ်ပြီးပေါက်ခဲ့လျှင် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်မည်။ ထို့ကြောင့် အချိန်မီ ဘီးတစ်လုံး အပိုဖာထေးထားရမည်။

အင်္ကျီပင်မလဲတော့ဘဲ ကားမောင်းထွက်ခဲ့ရပြန်ပါသည်။ ။ မြေနီကုန်း

ကားဘီးပြင်ဆိုင်သို့။

* * *

(၅)

ကျွန်တော် ရေးလာခဲ့သော ဤစာပါအရောင်းအရာများ ၏ အချုပ်ဖြစ်သည့် ခေါင်းစီးအား ဘာကြောင့် ပေးခဲ့ရသည် ကို ပြောပြပါတော့မည်။

စောစောကပြောသလို ကားဘီးဖာထေးရန် ကားမောင်းထွက်လာခဲ့ရာ ခြံဝသို့ ရောက်လျှင်ပင် စိတ်အနှောင့် အယှက်ဖြစ်ဖွယ်ရာ တစ်ခုနှင့် ကြုံရလေသည် ။

ကျွန်တော်တို့ ခြံပေါက်ဝတွင် ကလေးလူကြီး လေးငါးဆယ်ခန့် ဝိုင်းအုံပိတ်ကျပ်၍ နေသောကြောင့် ပင်။ ဟွန်းတီး၍ လည်း တော်တော်နှင့် မဖယ်ကြပါ။ ခြံထဲဆီသို့သာ အာရုံစိုက်နေကြပါသည် ။

“ဟာ... ဦးသုမောင် ဘယ်သွားမလို့ လဲ”

“အရေးထဲမှာ ကွာ လမ်းဖယ်စမ်းပါ။ ငါ့ကားဘီးပေါက်နေလို့ ”

ထိုအခါ ချာတိတ်ပြောသော စကားသည် ဤစာရေးပြီး ဤခေါင်းစီးတပ်ရန် အကြောင်းဖန်လာ လေတော့သည် ။

“ဦးသုမောင် ဘယ်အချိန်ပြန်လာမှာ လဲ။ ဦးသုမောင် သီချင်းတိုက်တာ တစ်ခါမှ မကြားဖူးလို့ ကျွန်တော်တို့ လာနားထောင်မလို့ ”

ချာတိတ်ပြောနေပုံမှာ အတည်ပေါက်ပင် ဖြစ်၏။ သူ့မျက်နှာသည် အသုဘနှင့် ပတ်သက်၍ ဘာမျှသိထားမှန်း သေချာနေ၏။ ကျန်လူများ

လည်း ၎င်းအတိုင်းပါပဲ။

ကျွန်တော် တချက်မျှ ပြုံးပြီး ကားကို သွက်သွက်ကလေး
မောင်းထွက်လိုက်ရလေသည်။

* * *

ဟုတ်သားပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ရပ်ကွက်သည်
ဝင်ဒါမီယာဆိတ်ငြိမ်ရပ်ကွက်၊ တမီး(လ်) အသုဘ ဆိုလို့ (ခုလို
ဘင်ခရာတီးဝိုင်းနှင့်) ဆယ်နှစ်၊ အနှစ် နှစ်ဆယ်နေလို့
တကြိမ်ကြိုနိုင်စရာ အကြောင်းမရှိ။

ကားမောင်းလာရင်းမှ စောစောက ကျွန်တော် ပြုံးမိသည် ကိုပင်
မိမိဘာသာ ပြန်၍ ရှက်နေမိသည် ။ ဒါ... ရယ်စရာ
ပြုံးစရာအဖြစ်အပျက်မဟုတ်။

ရုတ်တရက်တော့ ကျွန်တော့်ဘဝနှင့် ယှဉ်၍
ပြုံးချင်စရာဖြစ်သော်လည်း ...

ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော် လူမှန်းသိတတ်စကတည်းက အလုပ်နှင့်
လက်မပြတ်ဘဲ ပြင်ပ လောကကြီးနှင့် အဆက်ပြတ်လျက် ပန်းခြံထဲမှာ
ပန်းပင်များ နှင့် သာ ကမ္ဘာတစ်ခု တည်ဆောက်ပျက်ယွင်းသွားခဲ့သော
ဦးဒဂိုး၏ ဘဝကို ပြန်၍ တွေးနေမိလေသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်အခြေအနေသည် လူ့ဘဝကို အမြင်အမျိုးမျိုးဖြင့်
ကြည့်ရှုတတ်သည် တကား။

ဦးဒဂိုး၏ နောက်ဆုံးခရီးကို ပို့ဆောင်သော တေးဂီတသံသည်
ကျွန်တော့်လို အဆိုတော် တစ်ယောက်၏ လျှောက်လှမ်းနေဆဲ
ဘဝခရီးတွင် ...။

နာနာ ဝိစိတ္တရ လောကော။

လောကကြီးသည် အထူးအဆန်းအပြည့်နှင့် ပါတကား။

ကလျာ၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၁၉၈၇။

* * *

သူ့ဇာတာ

ကျွန်တော်တို့ ရပ်ကွက်ထဲတွင် ဦးသက်ပြင်းဆိုသော လူတစ်ယောက်ရှိပါသည်။ ။

ဤသို့အစချီလိုက်သဖြင့် သူနှင့် ကျွန်တော် အတန်အသင့်သာ ရင်းနှီးသည် ဟူ၍ ဆိုလိုခြင်း မဟုတ်ပါ။ သူသည် ကျွန်တော်တို့ အရပ်နှင့် လုံးဝဆက်စပ် ပတ်သက်နေသောကြောင့် အရပ်နှင့် ကိုင်၍ ဤအသုံးအနှုန်းကို သုံးရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ။

တကယ်တော့မူ သူသည် ကျွန်တော့်ဖခင်၏ သားတပည့်ရင်းဖြစ်ပါသည်။ ။ ကျွန်တော့်ဖခင်ထံ မရောက်ခင်က သူသည် စက်ရုံအမှုထမ်း စက်ပြင်အဆင့်ဖြင့် အမှုထမ်းခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။ ။ ဗီဇဝါသနာအတိုင်း အလုပ်မှ ထွက်၍ ရုပ်ရှင်ပိုးထကာ မင်းသားဖြစ်လိုမှုအတွက် ကျွန်တော့်ဖခင်ထံ တပည့်ခံကာ ရုပ်ရှင်နယ်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ။

သို့သော် သူသည် ယနေ့တိုင် ရုပ်ရှင်မင်းသား ဖြစ်မလာခဲ့ပါ။ ရုပ်ရှင်တွင် ဇာတ်ရံတစ်ဦးမျှသာ ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ ။

အဲ... နာမည်ကျော် ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာအဖြစ်ကိုတော့ဖြင့် ကျွန်တော့်အဖေထံမှ အမွေကောင်း ကောင်းရလိုက်ပါသည်။ ။

သက်ပြင်းဆိုသော အမည်နှင့် လိုက်အောင် စက်ရုံတွင် အမှုထမ်းနေစဉ် ကာလအတွင်းကလည်း သံမျှင်တစ်စမျှပင် သူ၏ အနားသို့ ဝဲသွားခဲ့ခြင်း မရှိဖူးခဲ့ကြောင်း သူ့ထံမှ ကြားသိရပါသည်။ ။ သူသည် အလုပ်အလွန်လုပ်သူဖြစ်သည့် အလျောက် အဖေ့ခြံထဲတွင် အလကားမနေဘဲ လုပ်စရာမရှိလျှင် သစ်ပင်တက်၊ သစ်သီးခူး၊ သစ်ကိုင်းချိုင့်လုပ်နေလေ့ ရှိတတ်ပါသည်။ ။ ဤသို့အားဖြင့်လည်း သစ်ပင်ပေါ်မှ မကြာခဏပြုတ်ကျသည် ကို ကျွန်တော်တို့ ငယ်စဉ်က မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ။

စောစောကပြောသလို ဦးသက်ပြင်းသည် အလုပ်အလွန်အကျွံလုပ်သူ ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်တော့်ဖခင်သည် သူ့ကို တပည့်အားလုံးထဲတွင် အချစ်ဆုံးဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ။ ထို့ကြောင့် လည်း လူကြီးစကားပြောရလျှင် လက်ကတုံးထောင်ဝှေးသဖွယ် အမှီသဟဲပြုရှာပါသည်။ ။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဖခင်ကြီး၏ လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးကို ဦးစီးကွပ်ကဲစေသော မန်နေဂျာ ဆိုပါစို့ချင်ဗျာ။

ခက်တာက ကျွန်တော့်ဖခင်သည် ယခု မျက်စိမှုန့်၊ နားလေး၊ ကျောက်ကပ်ရောဂါဖြင့် ဗိုက်ခွဲ၊ အိပ်ရာထဲ လဲနေရသည့် အသက်ခုနစ်ဆယ်ကျော် အဘိုးကြီးဖြစ်သည့် တိုင် ပါးစပ်နှင့် ခိုင်း၍ အလုပ် လုပ်တတ်သူဖြစ်ပါသည်။ ။ ဆိုလိုသည် မှာ ဦးသက်ပြင်း (ကိုသက်ပြင်း) နှင့် လက်တွဲစဉ်ကာလ ကျွန်တော်တို့ ချာတိတ်ဘဝကဆိုလျှင် မည်မျှ အလုပ်လုပ်မည်ကို မှန်းဆကြည့်နိုင်ပါသည်။ ။

ကြားဖြတ်၍ ရယ်စရာပြောရဦးမည်။ ဖခင်ကြီးသည် (မရှိသေစကား) အိမ်သာတက်လျှင်ပင် သတင်းစာသုံးစောင်စလုံးကုန်မှ

သူ၏ အလေး၊ အပေါ့သွားခြင်းကိစ္စကို အဆုံးသတ်လေ့ရှိသည် ။
သတင်းစာသုံးစောင် တစ်လုံးမကျန် ကုန်အောင်ဖတ်သောအချိန်သည်
မည်မျှကြာမည်ကို လူကြီးမင်း ခန့်မှန်းနိုင်ပါသည် ။

ဖခင်ကြီးသည် ရေနွေးကြမ်းနှင့် စီးကရက်ကို
မွေးကင်းစကလေးအား လက်ကမချနိုင်သော မိခင်ကဲ့သို့
ချစ်သူဖြစ်ပါသည် ။ ထို့ကြောင့် သူ အိမ်သာတက်သောအခါတွင်
ရေနွေးကြမ်းအိုးကိုပါ အိမ်သာထဲသို့ ယူသွားလေ့ရှိသည် ။ ကျွန်တော်တို့
အိမ်သာသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် မရှိသော အိမ်သာ ဖြစ်ပါသည် ။
ထိုအိမ်သာထဲတွင် ရေနွေးကြမ်းအိုးတင်သောစင် တစ်ခုကို
ရိုက်ထားသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည် ။

ကောင်းပြီး...၊ ဤမျှ အအားမနေတတ်သော ဖခင်ကြီး၏ မန်နေဂျာ
ဦး သ က် ပြ င်း မှာ မည်မျှ အလုပ်ဒဏ်အပီခံရမည်ကို
စဉ်းစားကြည့်နိုင်ပါသည် မဟုတ်ပါလား။

သို့ရာတွင် ဦးသက်ပြင်းသည် ဖခင်ကြီးခိုင်းသမျှ
ကွက်တိလုပ်နိုင်ကိုင်နိုင်၊ နောက်မှ လိုက်နိုင်ရုံမက အားလပ်ချိန်ပင်လျှင်
လိုအပ်သည် ထင်သမျှကို သူ့သဘောဖြင့်သူ လုပ်နေတတ်သူဖြစ်သည် ။
သည် ကြားထဲက သူ့မိသားစု၏ အရေးအခင်းမှန်သမျှကိုလည်း
ခရေစေ့တွင်းကျ လုပ်ပေးနိုင်စွမ်းရှိသူ ဖြစ်လေသည် ။
ကုန်ကုန်ပြောကြကြေးဆိုလျှင် “အိမ် ခရေစေ့တွင်းကျ
လုပ်ပေးနိုင်စွမ်းရှိသူဖြစ်လေသည် ။ ကုန်ကုန်ပြောကြကြေးဆိုလျှင်
“အိမ်နောက်ဖေး ဈေးဆိုင်တည်” ဆိုသော စကားအတိုင်း
သူ့အိမ်နောက်ဖေး ကွက်လပ်မှာ ပင်လျှင် ဘူးပင်၊ ချဉ်ပေါင်ပင်၊
ငရုတ်ပင် စသဖြင့် ကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုး ထားလေသည် ။

ကျွန်တော် အထက်တွင် ပြောပြခဲ့သောကာလ (ကျွန်တော် ချာတိတ်ဘဝ) သည် ရပ်ကွက်တိုင်း၌ အဖွဲ့အစည်း အသင်းအပင်း အလွန်ပေါများ သောခေတ် ဖြစ်ပါသည်။

ဆိုပါစို့။ မြန်မာ့ရိုးရာ အားကစားဖြစ်သော၊ ဆယ်ပေပတ်လည်လောက် မြေကွက်ရှိလျှင် အချိန်မရွေးကစားနိုင်သော လူကြီး-လူငယ်မဟူ တစ်ယောက်တည်းမှ ငါးယောက်အထိ ရှိလျှင်ပင် ကစား၍ ရနိုင်သော၊ ငွေကြေးအကုန်အကျလည်း သက်သာသော ခြင်းလုံးကစားခြင်းကိစ္စ၌ပင်လျှင် ရပ်ကွက်ခြင်းလုံး ဆပ်ကော်မတီဟူ၍ ဖွဲ့သည် အထိ။

ဤတွင် ကျွန်တော် ပြောချင်သည် မှာ အလွန်အလုပ်လုပ်သော ဦးသက်ပြင်း (ကိုသက်ပြင်း)ကို ထိုစဉ်က ရပ်ကွက်လူကြီးများ မျက်စိကျသွားခြင်းအကြောင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဟုတ်သားပဲ။ တစ်ရပ်ကွက်နှင့် တစ်ရပ်ကွက် အပြိုင်အဆိုင် နိုင်ငံအတွက် အလုပ်လုပ်ပြကြရာ၌ ကိုယ့်ရပ်ကွက်တွင်းရှိ အလွန်ကြိုးစားသော၊ အလွန်ဖျတ်လတ်သော၊ အလွန် အလုပ်လုပ်သော လူငယ်လူရွယ်များ လိုအပ်နေသည် မဟုတ်ပါလား။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံသည် တစ်ဦးကောင်းတစ်ယောက်ကောင်းမဟုတ်ဘဲ လူကောင်း လူတော်ကောင်းများ စွာကို စုပေါင်းစေ၍ အလုပ်ကို သဲကြီး မဲကြီး အဖွဲ့အစည်းနှင့် လုပ်ရန် စတင်ခြေလှမ်းပြင်နေရသောအချိန် ဖြစ်ပါသည်။

ဤတွင် ကျွန်တော်တို့ ရပ်ကွက်မှ လူကြီးများ သည်
အလွန်ရိုးသားပြီး အလွန်ကြိုးစားသော ကိုသတ်ပြင်းကို
မျက်စိကျသွားလေတော့သတည်း။

တစ်နေ့တွင် ရပ်ကွက်လူကြီးများ ကျွန်တော့်ဖခင်ထံ
ရောက်ရှိလာကြပါသည်။ ။

“ဆရာကြီးခင်ဗျား၊ အကြောင်းကတော့ ဆရာကြီးဟာ
အလွန်အလုပ်များ သလို ဆရာကြီးတပည့် မောင်သက်ပြင်းဟာလည်း
အလွန်အလုပ်များ ပြီး အလွန်အလုပ်လုပ်တဲ့ လူဖြစ်တယ်ဆိုတာကို
ကျွန်တော်တို့ သိထားကြပါတယ်။ ဒီတော့ ဆရာကြီးကိုလည်း ပြောရမှာ
အားတော့နာပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခု ကျွန်တော်တို့ မှာ
ပြဿနာတစ်ခုပေါ်နေလို့ ဆရာကြီးဆီ လာပြီး
အကူအညီတောင်းရတာပါပဲ”

“ကျွန်တော် ဘာကူညီရမလဲခင်ဗျာ”

“ဒီလိုပါဆရာကြီး၊ မောင်သက်ပြင်းဟာ ငယ်စဉ်ကတည်းက
သိုင်းပညာကို ကောင်းကောင်း တတ်ခဲ့တယ်လို့ ကျွန်တော်တို့
သိထားကြပါတယ်။ အခု ပြဿနာက လာမယ့်လမှာ မြို့နယ်တစ်မြို့လုံး
သိုင်းပြိုင်ပွဲကျင်းပဖို့ ရှိနေတဲ့ အတွက် ရပ်ကွက်ထဲက
သိုင်းဝါဝနာရှင်လူငယ်လေးတွေကို မောင်သက် ပြင်းက
သိုင်းပညာသင်ပေးဖို့ ဆရာကြီးရဲ့ အချိန်ထဲက တတ်အားသရွေ့
ဖဲ့ပြီးလိုချင်တဲ့ သဘောပါပဲ”

“ဪ ... မောင်သက်ကို အားတဲ့ အချိန်လေးတွေမှာ လူကြီးမင်းတို့
ဆီ လွှတ်ပေးဖို့ ဆိုပါတော့”

“ဟုတ်ကဲ့ပါခင်ဗျာ၊ ဟုတ်ပါ”

“ဟာ... ဒါ ရပ်ကွက်ကိစ္စပဲ၊ ကျွန်တော် ကူညီရမှာ ပေါ့။ အားတဲ့ အချိန်ရယ် မဟုတ်ပါဘူး။ လူကြီးမင်းတို့ ကသာ အချိန်အတိုင်းအတာ သတ်မှတ်လိုက်ကြပါ။ အဲဒီအချိန်မှာ မောင်သက်ကို ကျွန်တော် ဘာမှ မခိုင်းဘူး”

* * *

ထိုအချိန်မှ စ၍ ကိုသက်ပြင်းသည် အလိုလိုနေရင်း ကျွန်တော်တို့ ရပ်ကွက်၏ သိုင်းဆပ်ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ် လာလေတော့သည်။ ။

ဤသည် ၏ နောက်ဆက်တွဲဖြစ်ရပ်တို့ သည် ကား ကိုသက်ပြင်းသည် ကျွန်တော်ရပ်ကွက်တွင် -

အားကစား ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ၊

လူမှုရေးဆပ်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ၊

ရွှေနားပန်ဘုရား ဝေယျာဝစ္စဥက္ကဋ္ဌ။

ရပ်ကွက်သာရေး၊	နာရေးဥက္ကဋ္ဌ...	စသဖြင့်
ကြီးမားသောတာဝန်များကို	နေ့မအား	ညမအား
ထမ်းဆောင်ရှာလေတော့သည်။ ။		

အထက်ပါတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရသည် မှာ မည်မျှပင်ပန်းမည်ကို လူကြီးမင်းများ သိနိုင်ပါလိမ့်မည်။ တစ်ဖက်ကလည်း စောစောကပြောသလို အလွန်အလုပ်လုပ်သော ကျွန်တော့်ဖခင်ကြီး လုပ်ငန်းတာဝန်များကလည်း လစ်ဟင်း၍ မဖြစ်ပြန်ပါချေ။

နောက်ဆုံးတွင် ကိုသက်ပြင်းသည် အသက်ကို ပြင်းပြင်းမရှူနိုင်

ဆိုရလောက်အောင် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်ရသော အခြေအနေသို့
ရောက်ရှိသွားပါတော့သတည်း။

* * *

ရက်မှ လ၊ လမှ နှစ်သို့ ကူးပြောင်းလာခဲ့ရာ...။

တစ်နေ့သောနံနက်ခင်းတွင် ကိုသက်ပြင်းသည်
ဘာစိတ်ကူးပေါက်သည် မသိ။ မြို့ထဲမှ အပြန်
သင်္ကန်းပရိက္ခရာရှစ်ပါးအစုံကိုဝယ်လျက် ကျွန်တော်တို့ ခြံရှေ့မှ
ဒက္ခိဏာရုံ ဆရာတော်ဘုရားထံ တန်းတန်းကြီးဝင်သွားလေသည် ။

“ဟဲ့... မောင်သက်မဟုတ်လား”

“တင်ပါဘုရား...”

“ပရိက္ခရာတွေ ဘာတွေနဲ့ ဘာများကိစ္စထူးလာသတုံး”

ဤတွင် ကိုသက်ပြင်းသည် မိမိလက်ရှိ ထမ်းဆောင်နေရသော
တာဝန်များကြောင့် အလွန် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေပြီဖြစ်၍
ဝါတွင်းသုံးလလောက် တရားဘာဝနာစီးဖြန်းရင်း ကိုယ်ရောစိတ်ပါ
အနားယူလိုသောသဘော၊ အေးမြသော တရားရိပ်ကိုလည်း
ခိုလှုံချင်သော သဘောကြောင့် ရဟန်းဘောင်သို့ ခေတ္တ
သွတ်သွင်းပေးပါမည့် အကြောင်း လျှောက်ထားလေတော့သည် ။

ထိုအခါ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက

“ဟဲ့... မောင်သက်၊ မင်းသဘောကဖြင့် ကောင်းပါရဲ့ ကွယ်။ ဒါပေမဲ့
မင်းဇနီးသည် က သဘောတူမှ ရဟန်းပြုလို့ ဖြစ်မှာ ကွ”

“တင်ပါ။ ဒီအကြံကိုလည်း သူပေးလိုက်တာပါပဲဘုရား”

ထိုအခါ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ပြုံးရယ်တော်မူ၍ “ကိုင်း... ဘယ်တော့ပြုချင်တာတုံး” ဟူ၍ မေးမိန့်လေ၏။

“ခုပါဘုရား...”

ဗုဒ္ဓဘာသာထုံးတမ်းစဉ်လာအတိုင်း ရဟန်းဘောင်သို့မဝင်မီ ရှင်သာမဏေ အရင်ပြုရ၏။ (အသက်အရွယ်ကြီးငယ်မဟူ)

ကိုသက်ပြင်းကာ ရှင်သာမဏေဘဝသို့ ပထမဆင့်ရောက်သွားချိန်တွင် ...

“အင်း... မင်း ရှင်သာမဏေ ဖြစ်သွားပြီး မောင်သက်၊ ဒီတော့ ကိုရင်တွေ ဘွဲ့ပေးရတော့မယ်။ အင်း မောင်သက်ပြင်း သဟ သောကြာဆိုတော့ကွယ်... ကိုင်း ကိုရင်သောမဏ” ဟု ဆရာတော်က မိန့်လိုက်ချိန်တွင် ကိုသက်ပြင်းသည် ချက်ချင်းဆိုသလိုပင် ဆရာတော်ကြီးအား ပျာပျာသလဲ ပြန်လျှောက်လေ၏။

“မဟုတ်သေးဘူး ဘုရား၊ သက်ပြင်းဆိုတာက တပည့်တော်ရဲ့ ဆရာက ရုပ်ရှင် မင်းသားလုပ်ရင် သုံးဖို့ ပေးထားတဲ့ နာမည်ပါ။ တပည့်တော်နာမည်ရင်းက အောင်စိုးပါဘုရား။ တပည့်တော် တနင်္ဂနွေ သားပါဘုရား”

ဆရာတော်ဘုရားသည် ပြုံးရယ်ခြင်းအမှုကိုလည်း မပြု၊ အံ့သြခြင်းအမှုကိုလည်း မပြု၊ ရိုးသား တည်ငြိမ်အေးဆေးသောအသံဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း မိန့်ကြား လိုက်လေတော့သတည်း။

“အေး.... ဒါဖြင့်လည်း လွယ်ပါတယ်ကွယ်။ အင်း ကိုရင်ဥက္ကဋ္ဌ”

မှတ်ချက်။။ အထက်ပါဝတ္ထုသည် တကယ့်ဖြစ်ရပ်မှန်ဝတ္ထု ဖြစ်ပါသည် ။ ကျွန်တော့် ဇာတ်လိုက် ဦးသက်ပြင်း (ကိုသက်ပြင်း)

ဆိုသူကား အခြားဟုတ်ပါရိုးလား။ ယနေ့နာမည်ကြီး ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ
ကျွန်တော်၏ ဆရာ ဦးသက်နောင်ပင် ဖြစ်ပါကြောင်း။

သဘင်၊ ဧပြီ၊ ၁၉၈၈။

* * *